מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את הטכניקות הנפוצות ליצירת ידיעות מזויפות
- לתרגל זיהוי טכניקות הטעיה בטקסט נתון
- להבין מדוע חשוב לתרגל זאת רק בכיתה ולא להפיץ ברשת

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – זיהוי טכניקות

1. ב – תמונה מאירוע אחר
2. ב – ליצור לחץ שימנע בדיקה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הפייקים נשארים בכיתה בלבד ומסומנים כתרגיל, כדי לא להטעות אנשים אמיתיים
2. נכון – כך נכתב מפורש בדף
3. לא נכון – יש לבחור נושא תמים ולא לעסוק באנשים אמיתיים

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. מפחידה
2. אנונימי
3. אחר

חלק ד' – התאימו טכניקה לדוגמה

1 – ג (המועצה החליטה לבטל את כל ההפסקות החל ממחר)
2 – א (גורם בכיר במערכת החינוך שלא רצה להזדהות מסר)
3 – ד (תמונה מטיול משנה שעברה מוצגת כטיול השנה)
4 – ב (תשעים אחוז מהתלמידים כבר נגד ההחלטה החדשה)

חלק ה' – שלבי בניית התרגיל בכיתה

1. בוחרים בזוג נושא תמים מבית הספר
2. בוחרים יחד 2-3 טכניקות הטעיה מהרשימה
3. כותבים כותרת מזויפת ומקור מומצא
4. יוצרים את הפוסט המלא עם הטכניקות שנבחרו

חלק ו' – כתיבה ושיח

1. כדי לא להטעות אנשים שלא יודעים שמדובר בתרגיל, ולשמור על אמון ואחריות בשימוש במידע

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ציפייה לשמות טכניקות מהרשימה כמו כותרת מפחידה, מקור אנונימי, תמונה מאירוע אחר
- מקור אמין ניתן לבדיקה ומזוהה, מקור אנונימי לא ניתן לאימות
- כי זה עלול להטעות אנשים אמיתיים שלא יודעים שזה תרגיל

טיפים להפעלה:

- חשוב להדגיש לפני התרגיל שהנושא חייב להיות תמים ולא לעסוק באנשים אמיתיים
- לוודא שכל זוג כותב בבירור תרגיל על הדף או במחברת כדי שלא יישלח בטעות החוצה
- אפשר להרחיב בדיון כיתתי: אילו טכניקות היו הכי קשות לזיהוי ולמה

דף תרגול: בנו פייק – וחשפו אותו

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נלמד איך בונים ידיעה מזויפת כדי להבין טוב יותר איך לזהות אותה. התרגול נעשה על נושאים תמימים מבית הספר, בלי לפגוע באף אחד, והפייקים נשארים בכיתה בלבד.

בנק מילים: אחר | אנונימי | מפחידה

1 חלק א' – זיהוי טכניקות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו טכניקה משתמשת בתמונה שלא קשורה לאירוע עצמו?

(א) מקור אנונימי (ב) תמונה מאירוע אחר (ג) מספר מוגזם

2. מה המטרה של המשפט תעבירו מהר לפני שימחקו?

(א) לתת זמן לבדוק את המידע (ב) ליצור לחץ שימנע בדיקה

(ג) להסביר את המקור

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מותר להפיץ את הפייק שיצרנו בכיתה ברשתות החברתיות כדי לבדוק אם אנשים יאמינו	☐	☐
2	מטרת התרגיל היא להבין את הטריקים של פייק ניוז ולא להפיץ מידע שקרי	☐	☐
3	אפשר לבחור נושא לידיעה המזויפת שעוסק באדם אמיתי מהכיתה	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. כותרת _____ נועדה לעורר פחד או כעס כדי שיקראו את הידיעה

2. מקור _____ הוא מקור שלא ניתן לבדוק מי הוא

3. שימוש בתמונה מאירוע _____ יכול לבלבל את הקוראים

4 חלק ד' – התאימו טכניקה לדוגמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כותרת מפחידה או מקוממת	___	**א.** גורם בכיר במערכת החינוך שלא רצה להזדהות מסר
2. מקור אנונימי	___	**ב.** תשעים אחוז מהתלמידים כבר נגד ההחלטה החדשה
3. תמונה מאירוע אחר	___	**ג.** המועצה החליטה לבטל את כל ההפסקות החל ממחר
4. מספר מוגזם בלי מקור	___	**ד.** תמונה מטיול משנה שעברה מוצגת כטיול השנה

5 חלק ה' – שלבי בניית התרגיל בכיתה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	כותבים כותרת מזויפת ומקור מומצא
☐	יוצרים את הפוסט המלא עם הטכניקות שנבחרו
☐	בוחרים בזוג נושא תמים מבית הספר
☐	בוחרים יחד 2-3 טכניקות הטעיה מהרשימה

6 חלק ו' – כתיבה ושיח

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. מדוע חשוב שהפייקים שנוצרים בתרגיל יישארו בכיתה בלבד ולא יופצו ברשת?

כרטיס יציאה

כתבו שתי טכניקות הטעיה שלמדתם היום

מה ההבדל בין מקור אנונימי למקור אמין וידוע?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀